

ραν προσοχήν εἰς τὸ ἐκλέγειν συζύγους συμφώ-
 νους κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μὲ τὰ ἦθη καὶ
 τὴν θρησκείαν των μὲ τὴν ἀνατροφὴν, καὶ κατὰστα-
 σίν των, μὲ τὴν μάθησιν, μὲ τὸν ἐθνισμόν καὶ μὲ
 αὐτὸ τὸ κλίμα ἐνθα ζῶσι, διότι ἄλλως εἶναι ἀδύ-
 νατον νὰ ὑπάρξῃ ἀληθὴς ἀγάπη καὶ εὐδαιμονία
 καὶ τῷ ὄντι, πῶς δύναται νὰ ὑπάρξουν ταῦτα εἰς
 συζύγους ἔχοντας διάφορα μετὰ τῶν ἡθῶν, διάφο-
 ρον θρησκείαν καὶ ἀνατροφὴν μάθησιν καὶ ἐθνισμόν;
 Δὲν βλέπομεν καθελκαστὴν νὰ γίνωνται τὰ μεγαλή-
 τερα παρὰ τὴν ἀγάπην ὡς ἐκ τῆς ἐκλογῆς ταύτης;
 Δὲν βλέπομεν ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἀπ' ὅλους ἠλπίζετο ὅτι
 ἡ εὐδαιμονία θέλει στήσῃ τὸν θρόνον τῆς, ἐδοκί-
 λευσε διὰ τὰ κίττια ταῦτα ἡ κακοδαιμονία; Ἀπὸ
 τὰ τοιοῦτα συνοικέσια ἐγεννήθησαν αἱ ἀρχαὶ καὶ ἰδέ-
 αι, αἵτινες ἀπεθανάτισαν τόσους παλαιούς καὶ νέ-
 ους κομωδοὺς, τόσους παλαιούς καὶ νέους μυθι-
 στοριογράφους, καὶ ὅμως, ἐνῷ βλέπομεν καθελκ-
 αστὴν τόσα παρὰδείγματα, ἐνῷ συνκισθανόμεθα τὸ
 ἄδικον καὶ τὴν ἀβουλίαν μας, παραδιδόμεθα τυφ-
 λοὶ; ὁμῶς εἰς τὰς ἀλόγους τῆς καρδίας μας ὁρ-
 μάς καὶ τρέχομεν πρὸς τὴν Ἐὐὴν ἢ πρὸς τὸν ἔσπε-
 ρον, διὰ νὰ ἐκλέξωμεν συζύγους τοὺς ὁποίους δὲν
 γνωρίζομεν, δὲν ἐσπουδάσαμεν, τῶν ὁποίων ἡ ἀνα-
 τροφὴ καὶ τὰ ἦθη, ἡ θρησκεία αὐτῆς πολλὰκις καὶ ὁ
 ἐθνισμός εἶναι πάντῃ ἄλλοια τῶν ἡμετέρων. Οἱ
 μάταιοι! νομίζομεν ὅτι μετὰ τῶν οἰκογενειῶν
 τῆς πατρίδος μας δὲν ὑπάρχουν σύζυγοι ἄλλοι ἢ ἡ-
 μῶν, οἵτινες ἀνετράφησαν εἰς τὸ αὐτὸ μὲ ἡμᾶς
 κλίμα, εἰς τὰς αὐτὰς μὲ ἡμᾶς ἀρχὰς τῆς ἡθικῆς
 καὶ θρησκείας, διὸ τρέχομεν εἰς ξένην γῆν νὰ εὐ-
 ρωμεν ξένον σύζυγον, ἠλπίζοντες ὅτι δι' αὐτοῦ θέ-
 λομεν μεγαλυνοῦναι, πόσον ὅμως μετάνοοιμεν, ἀλλὰ
 δὲν παραδειγματίζομεθα, διότι γοητεύει τις, πλά-
 νος τῶν αἰσθημάτων μας, σκοτίζει τὸν νοῦν μας
 καὶ μᾶς κρατεῖ ἀπαρανοήτους ὑπὸ τὸ κεχνηδὺς
 στόμα τοῦ κατῴθι ἡμῶν ἱσταμένου αὐστηρικτῆρος
 ὅστις μᾶς μεθύσκει τόσον, ὅτον πιστεύομεν ὅτι
 εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ταῦτα φαινόμενα δὲν φαίνεται ἡ
 ψευδὴς εὐδαιμονία ἐκείνων, οἵτινες τοιοῦτους συζύ-
 γους ἐξελέξαντο οἱ δεῖλαιοι! πόσον τυφλοῦμεθα ἀπὸ
 τὴν μεταῖσπουδον ταύτην ἐπιδείξιν τρέχοντες καὶ
 ἄλλοι διὰ νὰ συμπερισθώμεν ὅτι οἱ φίλοι μας ἀπέ-
 κτησαν, δὲν βλέπομεν κατ' ἀρχὰς ὅτι θέλει παρελ-
 θεῖ ἡ πρώτη ἐκείνη τοῦ υἱεναίου μέθη, ὅτι θέλει
 ἀρξῇ ἡ θεικὴ καὶ τακτικὴ ζωὴ, καὶ ἡ πρώτη κορυ-
 σὶς τῆς φιλαυτίας μας θέλει ἀρξῇ ἀπὸ τὴν τάξιν
 τῆς ζωῆς ἣν πρόκειται ν' ἀκολουθήσωμεν, ὅθεν ἐάν
 ὁ εἰς τῶν συζύγων, ἀνετράφη εἰς τὴν ἡσυχον καὶ εἰ-
 ρηνικὴν ζωὴν, ὁ δ' ἑτερος εἰς τὴν ῥυθιδουργον καὶ
 φανταστικὴν, πῶς θέλουν συμβιβασθῇ ὑπὸ τοιαύτην
 ἀντίθεσιν; ἡ δ' ἀνὴρ θέλει ἀναγκασθῇ τότε νὰ ἐπιβά-
 λῃ τὴν θέλησίν του εἰς τὴν γυναῖκα ἢ αὕτη θέλει κα-
 ταβάλλει τὸν ἄνδρα ὑπὸ τὰς ὀρέξεις τῆς, διὸ καὶ ὑπ'
 ἀμφοτέρω τὰς ἐπόψεαις πάντως θέλει γίνεαι σύγ-
 κρουσις, ἥτις θέλει φέρει τὴν νίκην ὅπου συντρέ-
 χουν ὁ πλοῦτος καὶ ἡ μεγαλητέρα ἐπιμονή, καὶ
 ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὰ πλείστον οἱ ἄνδρες τρέχουν εἰς

τὴν ξένην γῆν διὰ νὰ εὕρουν πολυτελέαντους καὶ
 ὠραίας συζύγους, καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰς γυναῖκας ἡ
 ἐπιμονὴ ἰσχύει μᾶλλον ἢ εἰς τοὺς ἄνδρας, ἐπεταί
 ὅτι αὐτοὶ θέλουν ὑποχωρῆσαι εἰς ἐκείνας, καὶ ἀπὸ
 κεφαλῆς τῆς οἰκίας θέλουν γίνεαι πόδες, καὶ ἀπὸ
 συντροφοὶ ἀδιάσπαστοι θέλουν γίνεαι δοῦλοι αὐτῶν,
 ὑπὸ τ' ὄνομα μὲν τοῦ συζύγου, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ὑπο-
 ταγὴν τῆς γυναίκας, τῆς ὁποίας τότε οἱ θελήσεις
 γίνονται νόμοι ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἀλλοιόμενον εἰς τὸν
 ἄνδρα ὅστις θέλει νὰ αἰσθανθῇ καὶ ἐνεργήσῃ τὴν
 ἀπολεσθεῖσαν κυριαρχικὴν του ἐξουσίαν, θέλει ἀνα-
 γκασθῇ ἢ νὰ ὑπακούῃ, ἢ αὐτὸν πάλιν εἰς τὴν
 δουλείαν, ὡς ὁ θέλων νὰ δραπέτεύσῃ ἐκ τῆς φυλα-
 κῆς κατὰδικος, ἢ θέλει διασθῇ νὰ διαρρήξῃ τοὺς
 αἰώνιους δεσμούς; οὐκ ἀνεπάρκους ὠρίσθη ἐπὶ τοῖς
 ἱεροῦ θυσιαστηρίου νὰ διατηρήσῃ, καὶ μήπως σταῖ
 ματὰ τὸ κακὸν ὑπὸ τὴν νέαν ἐαυτοτέραν δουλείαν
 ἀδύνατον!
 (ἀκολουθεῖ.)

ΠΕΡΙΠΗΓΗΣΕΙΣ.

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ.

Ἦδη ὅτε γίνεται τοιοῦτος λόγος περὶ ἱερουσα-
 λὴμ καὶ Ἀγίου Τάφου, ἐπικαίρουν κρίνομεν νὰ
 δημοσιεύσωμεν τὰ ὀλίγα ταῦτα, περιγράφοντα τὴν
 Ἀγίαν πόλιν.

Ἡ ἰδέα ἦν πρὸ πολλοῦ εἶχον σχηματίσει περὶ
 τῆς Ἀγίας πόλεως, οὐδόλως ἡλαττώθη καὶ ὅταν
 ἐπισκέφθην αὐτήν· αἱ ἀρχαὶ καὶ ἡμῶν εἰδῶλοι, αἱ
 περιγραφαὶ τῶν περιγητῶν, καὶ αἱ εἰκόνες τὰς
 ὁποίας πολλὰκις εἶδον, ταῦτα ἤρκεσαν νὰ μὲ δώσω-
 σι τοιαύτην περὶ αὐτῆς καλὴν ἰδέαν.

Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ ἐγὼ εἰς τὴν μεγαληγορικὴν ταύ-
 την πόλιν, ὠκοδομημένην ἐπὶ χώρας ὀρεινῆς,
 ἀγρίας καὶ ἀκαλλιστῆς. Διατρέχων διὰ τοῦ ὄφ-
 θάλμου τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἱερουσαλὴμ, διέκρινα
 ἐν τῇ μέσῃ τῆς πόλεως τὸν τοῦρον τῆς ἐκκλησίας
 τοῦ ἁγίου τάφου· ἀνατολικῶς τὸ τεχνεῖον τοῦ Ὁμάρ
 οὐ ἡ μολύβδιος ἡμισέληνος ἀντανέκλα τὰς ἀκτῖνας
 τοῦ ἡλίου. Ἐν τῷ σωρῷ οἰκοδομῶν αἵτινες εἶχον ἡλια-
 κωτὰ ὁμοιότητα, εἶδον καὶ τινες, αἵτινες ἐπέσυραν
 τὴν προσοχήν μου, ἐν αἷς τὸ μοναστήριον τοῦ Σω-
 τῆρος, ὅπου ζῶσιν οἱ λατῖνοι καλόγηροι, τὸ μονα-
 στήριον τῶν ὀρθοδόξων, τὸ σεράγιον τοῦ διοικητοῦ
 ἐκεῖ ὅπου ἔκειτο τὸ παλαιότερον. Πρὸς τὰ δεξιὰ εἶ-
 δον τὸ φρούριον φέρον ἐπὶ καὶ νῦν τ' ὄνομα α *Πύργος*
τοῦ Δαβὶδ; «Μεσημβρινῶς ἐπὶ τοῦ μέρους τοῦ
 ὄρους Σιών, τοῦ ἐντὸς τῆς πόλεως εὐρισκομένου, καί-
 ται τὸ μοναστήριον τῶν Ἀρμενίων· ἐκ τοῦ ἡλιακοῦ
 τῆς οἰκίας μου ἠδυνάμην νὰ δεικνύω μὲ τὸν δάκ-
 τυλον τὰς διαφόρους πύλας τῆς ἱερουσαλὴμ, πρὸς
 βορρᾶν τὴν πύλιν τῆς Δαμασκοῦ, πρὸς δύσιν τὴν
 τῆς Βηθλεὲμ, πρὸς μεσημβρίαν τὴν τοῦ Δαβὶδ ἢ
 τῆς Σιών, πρὸς ἀνατολὰς τὴν τοῦ ἁγίου Στεφάνου,
 καὶ ἐντεῦθεν οἱ ὀφθαλμοὶ μου προσηλῶθησαν ἐπὶ

τοῦ ὠραίου ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ἡ θεὰ τοῦ ὁποίου συνεκέρνα τὴν πένθιμον εἰκόνα ἥτις ἐνώπιόν μου ἠνοίγετο.

Ὁ ὁδηγὸς ἡμῶν μᾶς ἔφερε πρὸς τὴν Σιών, ὄρος ἱερὸν, οὗ τὴν δόξαν τοσοῦτον οἱ προφῆται ἐξύμνησαν ὡς τὴν ἡμῶν τοῦ ὄρους τούτου καίτοι ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς Ἱερουσαλήμ. Διὰ τὴν φθάσωμεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σιών διήλθομεν τὴν συνοικίαν τῶν ἀρμενίων, τὴν καθαρωτέραν καὶ ὠραιοτέραν τῆς πόλεως, μᾶς ἔδειξε πρὸς τ' ἀριστερὰ τοῦ δρόμου τὴν θέσιν ὅπου ἦτο τὸ Παλάτιον Ἀννα τοῦ Ἀρχιερέως.

Ἐκτὸς τῆς πόλεως εἶδμεν τὸ ἐστιάτοριον, ἄλλοτε ἐκκλησίαν νῦν δὲ τζαμίον· ἐκεῖ συναχθέντες οἱ ἀπόστολοι ἔλαβον τὸ δῶρημα τῶν γλωσσῶν, καὶ διεσπάρησαν εἰς τὴν γῆν νὰ κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον. Εἰσῆλθομεν εἰς οἰκίαν τινὰ λεγομένην τοῦ Καϊάφα. μᾶς ἔδειξαν τὸν τόπον ὅπου ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διῆλθε νύκτα ἀγωνίας, τὴν αὐλὴν ὅπου ὁ Πέτρος ἠρνήθη τὸν κύριόν του πρὶν τρεῖς ἀλέκτωρα φωνῆσαι.

Τὸ ὄρος Σιών ἔχει τὴν ὄψιν πρηνούς· τινος ἐρχομοῦ· τὰ περίξ αὐτοῦ, ἀφοῦ ἀντήχησαν ἀπὸ τὴν λῦρην τοῦ Δαβὶδ, καὶ μάρτυρες ἐγένοντο τῆς δόξης τοῦ Σολομῶντος, μόλις σήμερον τὰ ἐπισκέπτεται ξένος· τις περιηγητῆς· περιέχουν πληθὺς κατοίκων, οἵτινες ἐν ἀναπαύσει καίμενοι περιμένουσι τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς κρίσεως.

Ἐκεῖ ὑπάρχει τὸ κοιμητήριον χριστιανῶν παντὸς ἔθνους· ἀποθανόντων εἰς Ἱερουσαλήμ· ἀπὸ τοῦ ἁγίου ὄρους ἴδμεν πρὸς δυσμὰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τὴν ὁδὸν τῆς Βηθλεὲμ, καὶ ἐτι πόρρον, τὸ μοναστήριον τοῦ προφήτου Ἠλίου, ποδὸς μεσημβρίας τὸν λόφον τοῦ Ἀκελδάμα, ἡ τὸ πεδίον τοῦ αἵματος, ἀνατολικῶς τὴν κοιλάδα τοῦ Σιλωάμ, καὶ τὸ ὄρος τῶν παλῶν· ἐκεῖ, ὡς δύνασαι νὰ τὸ φαντασθῇς, οὐδ' ἀπόψεις ὥραται ὑπάρχουσιν, οὐδὲ χώρα καλὴ· ἕκαστος λόφος, ἕκαστη κοιλάς, ἕκαστον τεμάχιον γῆς παρυσιαζόμενον εἰς τὰ βλέμματα ἡμῶν, διεγείρει τὰς ἀναμνήσεις τῆς μικρᾶς ἡμῶν ἡλικίας, μᾶς ἀναμνησκει ὅσα μικροὶ ὄντες ἐμάθομεν. Παρετήρησα δὲ, καὶ τοῦτο ὅπερ πιθανὸν νὰ συνέβη καὶ εἰς ἄλλους περιηγητάς, ὅτι διὰ τὴν ἐντύπωσιν ἥτις προσγίγνεται εἰς ἡμᾶς ὡς ἐκ τῆς θεᾶς τοσοῦτων θαυμάτων ἁγίων, μᾶς ἐπαναφέρει φυσικῶς τῷ λόγῳ εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον, εἰς τὴν πρώτην ἡμῶν ἡλικίαν, εἰς τὰς πρώτας σπουδὰς, αὕτη μετριάζει καὶ γλυκαίνει, τρόπον τινά, τὴν λύπην, τὴν πικρίαν ἣν παράγουσι αἱ εἰκόνας τῆς ἐρημώσεως Ἱερουσαλήμ.

Διατρέχοντες τὸ ὄρος Σιών, ἐξητήσαμεν νὰ ἴδωμεν τὴν ὁδὸν πένθους, διήλθομεν τὴν ὁδὸν τοῦ ἐπιτελισμάτος ἀφίνοντες πρὸς τὰ δεξιὰ τὴν κοιλάδα τοῦ Ἰωσαφάτ καὶ μεταταῦτα εἰσῆλθομεν εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς πόλεως τοῦ ἁγίου Στεφάνου. Πολλοὶ περιηγηταὶ περιέγραψαν πρὸς ὅλους τοὺς σταθμοὺς τῆς ὁδοῦ τοῦ πένθους, τὴν ἀψίδα τοῦ Ἰδε ὁ ἄνθρωπος,

τὸν τόπον τῆς μάστιγώσεως, τὴν θέσιν ὅπου ἡ Μαρία συνήτησε τὸ τέκνον ὁδεύον πρὸς τὸ Καλ θάριον, ὅπου πολλάκις ὁ θεάνθρωπος ἔπασσε θεόκρυμτος ἀπὸ τὸ ὄργανον τῆς καταδίκης· τοῦ, τὴν θέσιν ὅπου Δίμων ὁ Κυρηνάιος ἔλαβε τὸν σταυρὸν, τὴν οἰκίαν τῆς Βερονίκης ἐκείνης ἥτις λαβούσα οἶκτον ἐσπόγγισε διὰ τοῦ μανδηλίου τῆς· τὸ αἷμα καὶ τὸν ἰδρώτα κρουνηδὸν βέοντα ἀπὸ τὸ μέτωπον τοῦ Ἰησοῦ.

Αἱ μαρμάρειοι στῆλαι εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀσίας ἐχρησίμευον ἡμῖν ὡς ὁδηγοὶ εἰς τὰ ἐρεῖπια. Ἐνταῦθα κατ' ἀντίθεσιν, τὰ τρίμματα, αἱ πέτραι ἡ αἱ χονδροειδεῖς παρατάδες μόνον ἤρκεσαν νὰ μᾶς βεβαιώσωσι ὅτι ταῦτα δὲν ἐτέθησαν διὰ τὴν διάβασιν τῶν δυνατῶν τῆς γῆς· ἡ χριστιανικὴ ταπεινοφροσύνη διακρίνεται καὶ εἰς τὰ μικρότατα ἔχνη τοῦ θεανθρώπου, καὶ εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα μνημεῖα ἡ φαντασία εὐρίσκει τροφὴν ἀφθονον. Ἄν αἱ τέχναι διέπρεπον εἰς τὴν πλήρη αὐτῶν λαμπρότητα, τίς ἠδύνατο νὰ μὴ ἐμπέσῃ εἰς ἐκστάσεις! Τὸ κατ' ἐμὲ ἐφοβούμην μὴ τὰ μάρμαρα τὰ ἐξεληθόντα τῆς χειρὸς τοῦ γλύπτου μὲ κάμουν νὰ λησμονήσω ὅσα εἶδον· ἐκείνο ὅπερ ἐπιθυμῶ νὰ μάθω περὶ τῶν τόπων οὓς ἐπισκέπτομαι εὐρίσκεται εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, οὐδ' ἐπιθυμῶ ἄλλας ἀναμνήσεις, ἄλλους μάρτυρας, ἢ ἐκείνους τῆς ἱερᾶς βίβλου.

Ἐξεληθόντες ἀπὸ τοῦ πένθους, εὐρέθημεν ὀλίγον μακρὰν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἁγ. Τάφου. Ὅτι μὲ ἐξέπληξεν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἦτο ἡ θεὰ Μουσουλμάνων τινῶν καθημένων ἐπὶ θρανίου παρὰ τὴν εἴσοδον, κρατούντων καπνοσφύριγγας καὶ βάζδους, καὶ τινες μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἐπαιζόν τοὺς κύβους. Προχωροῦντες ἐντὸς τῆς οἰκοδομῆς, περτηρήσαμεν εἰς τὸν ὄμιλον τῶν παρεστῶτων οὐ μόνον φυσιογνωμίας καὶ ἦθη διάφορα, ἀλλὰ καὶ προσευχὰς πολὺν διαφόρους καὶ εἰς τοὺς μὲν καὶ τοὺς δὲ, μολονότι ἅπαντες μετὰ τοῦ νοδὸς καὶ τῆς καρδίας προσήχοντο εἰς ἓνα θεόν· ἐξ ἐκάστου μέρους ἠκούομεν κλαυθυρὸν ψιθύρισμα φωνῶν, ὅμοιον τῆς ἀταλευτήτου ὀχλοβοῆς ἀγορᾶς ἡ δημοσίου τόπου· ἀκολουθοῦντες τὸν ὁδηγὸν σιωνηλοῖ, εἰσῆλθομεν εἰς παρεκκλήσιον, τεθειμένον ὑπὸ τὸν τοῖχον τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ μέσῳ μεγάλου θάλου. « Ἰδοὺ ἡμεῖς εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἀγγέλου » εἶπεν ὁ ὁδηγός· ἐνταῦθα ἓνας ἄγγελος ἀνῆγγειλεν εἰς τὰς τρεῖς Μαρίας τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀνάστασιν. Τὸ παρεκκλήσιον τοῦ ἁγγέλου εἶναι στενὸς διάδρομος τοὺς τοίχους ἔχων ἐκ μαρμάρου, καὶ ἐν τῷ μέσῳ παστάδα ἐκ πορφυρίτου. Ἐκεῖθεν διὰ γλαμπλῆς εἰσόδου διελθόντες, εἰσῆλθομεν εἰς διάδρομον· ἐτι στενωτέρων, ὅστις εἶναι ὁ ἅγιος Τάφος. Λευκὴ μαρμάρινος πλάξ καλύπτει τὸν τάφον ἐκείνον καὶ ἄπειροι ἀργυραὶ λαμπάδες καίουσιν περὶ τὸ ἱερὸν αὐτό.

Ἀπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ αἰῶνων ἄνθρωποι παντὸς ἔθνους συρρέουσι νὰ ἴδωσι τὸν τάφον τοῦτον. Ἐνταῦθα αἱ γλῶσσαι ἄπασαι ἐξύμνησαν τὸν Θεόν,

εἰς τὸν περίβολον τοῦτον ὅστις δὲν ἔχει εἰμὴ τεσσάρων τετραγωνικῶν ποδῶν διάμετρον, ὅστις ἡλέκτρισε ὁλόκληρον τὸν κόσμον, ὅστις πεντάκις κατὰ τὰς σταυροφορίας παρώτρυνε τοὺς λαοὺς τῆς Δύσεως, νὰ ἔλθωσιν εἰς χεῖρας μετ' ἐκείνων τῆς Ἀνατολῆς.

Ἀφίων τὴν Εὐρώπην καὶ διαρκούντος τοῦ διαπλου ἡμῶν μέχρι τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ ἐπισκεφθῶμεν πολλὰ ἄλλα μνημεῖα τιμώμενα διὰ τὴν ἀρχαιότητα αὐτῶν, ἐφθάσαμεν εἰς τοὺς τόπους τοὺτους διερχόμενοι σειρὰν ὁλόκληρον ἐνδόξων τάφων. Ἀλλὰ ποῖον ἄλλο μνημεῖον ἡδύνατο νὰ διεγείρῃ εἰς ἡμᾶς αἰσθήματα παραπλήσια τῶν ὅσα διήγειρεν ὁ τάφος οὗτος εἰς ὃν ὁ Θεὸς αὐτὸς ἐκλείσθη, ὁ ὁποῖος, ὡς εἶπεν ὁ Σατωβριάν, εἶναι ὁ μόνος τάφος ὅστις δὲν ἔχει ν' ἀποδώσῃ κἀνένα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως.

Ἐτελειώσαμεν τὰς ἐπὶ τοῦ Καλβαρίου ἐκδρομὰς μας ἀνέβημεν διὰ κλίμακος ἐχούσης δώδεκα ἑὸς δεκαπέντε βαθμίδας· ἱερὰ ὠκοδομήθησαν ἐκεῖ ὅπου ἐστήθη ὁ σταυρὸς, ὅπου ὁ Χριστὸς ἐξέπνευσεν, ὅπου ὁ λίθος διεβράχῃ ὅτε ὁ Θεάνθρωπος παρέδιδε τὸ πνεῦμα. Ὅλον τὸ Καλβαρίον ὅρος εἶναι κεκαλυμμένον ἀπὸ μάρμαρα, πορφυρίτας, ἐλάσματα ἀργυρᾶ, λίθους πολυτίμους, καὶ λαμπάδες πολλαὶ καίουσιν ἐκεῖ. Φθάνων τις τὸ πρῶτον δὲν βλέπει τὴν τοιαύτην μεγαλοπρέπειαν, προκατελιγμένος ἀπὸ τὰ ὅσα συνέβησαν εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους. Μυστήρια ὑπεράνθρωπα ἐτελέσθησαν ἐπ' ἐκείνου τοῦ Γολγοθᾶ, καὶ εἰς τὰ περίξ αὐτοῦ τοῦ Γολγοθᾶ. Ἐνταῦθα ὁ Θεὸς ὁδεύων, ἐπ' ὤμων φέρων τὸν σταυρὸν, ἐκεῖ ὁ Θεὸς παραδίδων τὸ πνεῦμα ἐνώπιον τῆς φύσεως, ἥτις συγκινεῖται καὶ τοῦ βράχου ὅστις διαβρῆγνυται. Εἰς τὸν θεῖον τοῦτον μετὰ τῶν ἀνθρωπίνων ἀλγηδόνων σύνδεσμον, ἡ τελευταία θυσία εἶναι ὁ τελευταῖος κρίκος τῆς χρυσῆς αλύσεως, ἥτις συνδέει τὸν Θεὸν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλύσεως πολὺ ἰσχυροτέρας ἐκείνης μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ζεὺς τοῦ Ὁμήρου ἐκαυχᾶτο ὅτι ἐκράτει ἀνηρτημένους τοὺς θεοὺς ἅπαντας καὶ σὺν τούτοις τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν· τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ ἄπασαν τὴν φύσιν. (1)

(Μετάφρ.)

A. B. B.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Ἰανουάριος καὶ Φεβρουάριος.

Ἰδοὺ ἐν κεφαλίδι τῶν ἔργων καὶ ἡμερῶν δύο γόνιμοι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, μῆνες παντοίων συμ-

(1) Ἀκολουθῶς θέλομεν δημοσιεῦσαι λεπτομερεστέραν περιγραφὴν τῆς Ἀγίας Πόλεως, κατὰ τὸν Σατωβριάν. Σ. τοῦ Σ.

βάντων, καὶ οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν περιμένουσι βεβαίως ν' ἀκούσωσι θαύματα καὶ περὶ τῆς Ἀττικῆς κοινωνίας. Ἀλλὰ, φεῦ! ἡ Ἑλλάς ἔπαυσε πλέον οὔσα τῶν θαυμάτων ἢ γῆ. Ἐκαστος καταγίνεται εἰς τὸ ἴδιον ἔργον του. Ὁ μὲν ὑπουργὸς ὑπουργεῖ, ὁ δὲ βουλευτὴς βουλευσται, ὁ χορευτὴς χορεύει, ὁ ἐργολάβος ἐργολάβει, ὁ δὲ ἐφημεριδογράφος ὁδοῦ πάρεργον ἐφημεριδογραφεῖ, καταπλουτίσας ἤδη. Ἡ εὐχρία εἰσδύει εἰς πᾶσαν κοινωνικὴν φλέβα καὶ τὰ χρήματα γεννῶνται αὐτόματα καὶ αὐτόχθονα.

Ὁ ἀμφιβάλλων δύναται νὰ πεισθῇ βλέπων τὰς ἀνεγειρομένας πανταχόθεν οἰκοδομὰς, λαμπρὰς τὰς πλείστας, βλέπων τὴν πολυτέλειαν φθᾶσαν εἰς τὸν κολοφῶνά της, βλέπων τὰς θεατρικὰς ἵπποδρομὰς καὶ ἄλλας διασκεδάσεις· τί μεῖζον ἄλλο τεκμήριον, ὅτι ἡ Ἑλλάς εὐδαιμονεῖ, καὶ τοι τοῦ δημοσίου ταμείου της οὐκ εὐποροῦντος;

Φρονοῦμεν, ὅτι καιρὸς πλέον οἱ εἰς ξένα διαμένοντες ὁμογενεῖς νὰ ἐνδημήσωσιν εἰς τὴν κοινὴν πατρίδα. Ἐθησαύρισαν, ἀλλ' ἂς εἶναι βέβαιοι, ὅτι ἔχουσι στάδιον θησαυρισμοῦ καὶ ἐνταῦθα, ὅπου καὶ ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον εἰσέτι εἰσὶν εἰς τὰ σπάργανα. Ἄς ἐλθῶσι ν' ἀναπτύξωσιν αὐτὰ. Διατί λοιπὸν προεκινδύνευσαν τοσαῦται Ἑλλήνων καὶ Ὀρθοδόξων μυριάδες; διὰ νὰ πλάσσωσι μίαν ταπεινὴν πατρίδα, ἥτις, ὡς συνάγει ἡ ὄρνις τὰ νεοσσὰ αὐτῆς, νὰ συνάξῃ τοὺς ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς.

ἔχουσι τὸ παράδειγμα τοῦ μεγάλου καὶ αἰοδίμου Ἑλλήνος Στουρνάρη. Μετρίαν ἐκτήσατο περμουσίαν, συγκρινομένην πρὸς τὰς κολοσσαῖας ἄλλας, καὶ ὅμως ἤρχeto ἤδη ν' ἀφιέρωσιν αὐτὴν πρὸς ὄφελος τῆς πατρίδος. Ἐκ τῶν ἐπιζησάντων μόνον ὁ Ἀρσάκης, ὁ Στουρνάρης καὶ ὀλίγοι τινες ἐνεπνεύστησαν ὑπὸ τοιούτων αἰσθημάτων; Βεβαίως, ὅχι, καὶ πεποιθήμεν ὅτι δὲν θέλουν βραδύνει νὰ διατρανώσωσιν τὰ αὐτὰ καὶ ἑκατοστῆς ἄλλαι ὁμογενεῖς.

Τὸ ἔαρ ἤρχισε ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ Ἰανουαρίου. Οὐδέποτε ἐγένετο ἐν Ἑλλάδι, ὅπου συνήθως ὀλίγος ὁ χειμὼν, γλυκύτερος τοῦ ἐνεστώτος. Θάλλουσιν ἤδη πανταχοῦ τὰ δένδρα ἢ γλῶη κατεστόλισε τὴν γῆν, καὶ λέγεις, ὅλαι τοῦ Ἰψίστου αἱ εὐλογίαι ἐχύθησαν ἐπὶ τοῦ ὥραιου τούτου κλίματος. Οὐδ' ἐν αὐτῇ τῇ ἔαρ εἶναι ὁ οὐρανὸς γλαυκώτερος, ὁ ἥλιος διαιυγέστερος. Ἐν ἐνὶ εἶναι ποίησάς τις ζῶσα καὶ μεγάλη αὐτὴ ἡ φύσις.

ὑπὸ τοιαύτης δὲ μαγείας ἐτελέσθη εἰς ἀρχαῶν ἐπίσημος, δι' οὗ συνδέεται μία τῶν ἐπισημοτέρων οἰκογενειῶν τῆς Πελοποννήσου μετὰ μιᾶς τῶν λαμπροτέρων οἰκογενειῶν τοῦ Βυζαντίου. Ἐτελέσθη δὲ ἐπίσης καὶ ἐν συνοικεσίον ἄριστον καὶ προσημωσμένον, ἀλλὰ μόνον σχεδὸν τὰ δύο ταῦτα μετὰ δύο τριῶν ἄλλων ἔχομεν ν' ἀναφέρωμεν, ἐνῷ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐβλέπωμεν πληρουμένας τὰς εὐχὰς ὅλων τῶν αγαθῶν τῆς Ἀττικῆς νεανίδων. Ἀλλ' ἂς ἐλπίζωμεν ὅτι δὲν θέλει βραδύνει καὶ αὐτὰς νὰ γέψῃ ὁ εὖσμος στέφανος τοῦ ὑμεγαλίου, ὃς μηδέποτε γένοιτο ἐξ ἀκανθῶν.